

POSTANOWIENIE

Dnia 5 października 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Zbigniew Myszkowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Bogusław Cudowski

SSN Jolanta Strusińska-Żukowska

w sprawie z wniosku D. Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży
[...]przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych
przy udziale zainteresowanych: C. Spółki z o.o. o ubezpieczenie społeczne,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy, Ubezpieczeń
Społecznych i Spraw Publicznych w dniu 5 października 2016 r.,
zażalenia organu rentowego na postanowienie Sądu Apelacyjnego
z dnia 3 lutego 2016 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Sąd Apelacyjny III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych postanowieniem z dnia 3 lutego 2016 r. odrzucił skargę kasacyjną Zakładu Ubezpieczeń Społecznych od wyroku tego Sądu Apelacyjnego z dnia 10 września 2015 r., zmieniającego wyrok Sądu Okręgowego – Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych z dnia 10 lipca 2014 r. oraz poprzedzającą go decyzję organu rentowego z dnia 28 listopada 2011 r. ustalającą wysokość podstawy wymiaru składek na pracownicze ubezpieczenia społeczne U. R. u płatnika składek – D. Stowarzyszenia Pomocy Dzieciom i Młodzieży [...]. Sąd Apelacyjny argumentował, że przedmiotem sporu było prawo majątkowe dotyczące wymiaru składek, których wartość zaskarżenia organ rentowy określił na kwotę poniżej dziesięciu tysięcy

złotych. Z tych też względów skarga kasacyjna była przedmiotowo niedopuszczalna w rozumieniu art. 398² § 1 zdanie pierwsze w związku z art. 398⁶ § 2 k.p.c.

W zażaleniu organ rentowy zarzucił: 1/ błędną wykładnię art. 8 ust. 2a ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (jednolity tekst: Dz.U. z 2016 r., poz. 963 ze zm., dalej ustawa systemowa) przez przyjęcie, że sprawy zainicjowane odwołaniem od decyzji dotyczących podstawy wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne mają charakter spraw, w których przedmiotem sporu jest wysokość należnych składek od danego płatnika składek. Tymczasem sprawa dotyczyła objęcia obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym, natomiast ustalenie w decyzji wysokości podstawy wymiaru składek „jest jedynie wtórnym i następczym zabiegiem prawnym umożliwiającym wyrażenie uznania, iż dla danej osoby ubezpieczonej umowa cywilnoprawna nie stanowi tytułu do ubezpieczenia, a prawidłowym tytułem ubezpieczeniowym jest umowa o pracę”; oraz 2/ naruszenie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 398² § 1 k.p.c. przez błędne zastosowanie i przyjęcie, że skarga kasacyjna od wyroku Sądu Apelacyjnego rozstrzygającego sprawę zainicjowaną odwołaniem od decyzji opartej na art. 8 ust. 2a ustawy systemowej, w której organ rentowy określił podstawy wymiaru składek zainteresowanej na ubezpieczenia społeczne i ubezpieczenie zdrowotne u płatnika składek jest sprawą o prawa majątkowe, w której dopuszczalność skargi kasacyjnej uzależniona jest od wartości przedmiotu zaskarżenia, podczas gdy przedmiotowa sprawa jest sprawą o objęcie obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym. W konsekwencji skarga kasacyjna jest dopuszczalna niezależnie od wartości przedmiotu zaskarżenia. Dlatego skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zażalenie nie miało usprawiedliwionych podstaw, ponieważ przedmiot postępowania odwoławczego stanowiła decyzja „wymiarowa”, a nie decyzja o ustaleniu podlegania pracowniczym ubezpieczeniom społecznym i ubezpieczeniu zdrowotnemu. Wydając decyzję wymiarową sam wnoszący zażalenie organ rentowy określił przedmiot i zakres odwołania, przeto dla potrzeb

niedopuszczalnego kasacyjnego zaskarżenia nie może racjonalnie utrzymywać, że wydał kontestowaną decyzję także w niewymienionym w niej zakresie i przedmiocie ustalenia podlegania zainteresowanej pracowniczym ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z przychodów uzyskiwanych za wykonywanie spornych umów. Powyższe oznaczało, że ograniczenie zakresu i przedmiotu zaskarżonej decyzji do określenia wysokości „podstawy wymiaru”, a w konsekwencji objęcie przedmiotem odwołania (sporu) wysokości składek należnych od określonej w decyzji podstawy ich wymiaru, wykluczało kasacyjne rozeznanie sprawy o nieobjęte zaskarżoną decyzją „pierwotne” ustalenie pracowniczego tytułu podlegania ubezpieczeniom społecznym i zdrowotnemu z przychodów uzyskiwanych przez zainteresowaną za wykonywanie spornych umów cywilnoprawnych.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji w zgodzie z art. 394¹ § 3 w związku z art. 398¹⁴ k.p.c.

kc